

séget, hogy vannak képzők, melyek nem járulhatnak akármilyen igéhez vagy főnévhez, hanem csak bizonyos szócsoportokban szerepelnek.

Fontos az is, hogy a szókombinálás útján új képzésmódok keletkeznek. Így támadtak pl. a *-vást vést*, és *-zat, zet* képzők s talán az *-aszt eszt* műveltető képző.

S az eddigiek alapján még egy következtetést akarok ezúttal csak érinteni: hogy t. i. látva a rokonértelmű szónak egymásra való rendkívül nagy vonzóerejét, ebből a szempontból *enyhábban ítéltethetjük meg a nyelvújítás némely alkotásait*. Nem kell pl. elítélnünk a *testület* szót, ámbár nincsen *testül* igénk: mert a *testületnek* erős támaszteka van a synonym *egyesületben* és *társulatban*. — A *festényt* föltétlenül rosszul képezték, ellenben a *higanyt* menti az *arany* fogalmi rokonsága. Az *éleg, kéneg*-féle képzésnek semmi jogosultsága nem volt, de pl. a *tömeg* és *összeg* menthetőnek tűnnek föl, ha a *seregre* gondolunk.

Az előadottakkal talán sikerült bebizonyítanom, hogy a szóban forgó jelenség igen jelentős tényező a nyelv életében. Mindenesetre foglalkoznunk kell vele, ha mélyebben be akarunk hatolni a nyelvnek *élettanába*, pedig a mai tudományban ez váltotta föl a régebben divott gépies *nyelvbonzolást*.

SIMONYI ZSIGMOND.

Incze Béni: Nom. c. inf. és acc. c. inf. Thukydidesnél. (Philol. Közöny 1893).

Ez a tanulmány mint pályamunka 1892-ben jutalmat nyert a kolozsvári egyetemen, s érdekes mondattani tárgyánál, valamint módszeres kidolgozásánál fogva megérdemli, hogy itt is megemlékezzünk róla.

Szerző philologiai rátermettséggel és akribiával dolgozott. Pontosan áttanulmányozta az eredetiben Thukydides egész munkáját, és a mennyire csak lehetséges volt, teljesen felhasználta a kérdésre vonatkozó szakirodalmat. Teljes lajstromát adja a Thukydidesnél található nom. és acc. c. infinitivo-knak, helyesen fogja föl az acc. c. inf. lényegét és különbözteti meg ezt a constructiót a látszólagos acc. c. infinitivo-tól, melyben az acc. és inf. közti viszony alanyi és tárgyi, de nem alanyi és állítmányi, mint a valódiban. A mondatbeli jelenségek helyes megítélése céljából szükséges finom distinctióval világosan megkülönbözteti a viszony és kimondás minősége szempontjából jellemzetes mondatokat, és egyes nehezebb helyeknél kitér a szöveg kritikai méltatására is. A befejező részben összehasonlítja a nom. és acc. c. inf. Thukydidesnél való használatát ezen constructióknak általános görög nyelvhasználatával, kiemelve a hasonlóságokat és eltéréseket.